

संस्कृत-वार्ता:
03.07.2024
सायम् - 06:20

मुख्यवार्ता:

- प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना राज्यसभायां राष्ट्रपतेः अभिभाषणमालक्ष्य धन्यवादप्रस्तावस्य उत्तरं प्रदत्तम्। सः अवदत् यत् संविधानम् सर्वकाराय निर्देशं दातुं दीपस्तम्भमिव अस्ति।
- उत्तरप्रदेशस्य मुख्यमन्त्री योगी आदित्यनाथः अद्य हाथरससर्वकारीचिकित्सालये दुरापन्नायां दुर्घटनायां पीडितैः सह मेलनं कृतवान्।
- विदेशमन्त्री डा. एस. जयशङ्करः अद्य कज्ञाख्यतान्-देशस्य अस्ताना-नगरे स्वीयसमक्षेण रूसदेशस्य विदेशमन्त्रिणा सर्गेय लावरोव् इत्यनेन सह वर्तमानकाले युद्धक्षेत्रीय-स्थितानां सहैव भारतीयनागरिकाणां विषये महतीं चिन्तां प्रकटितवान्।
- केन्द्रीयमन्त्री अश्विनीवैष्णवः अद्य वैश्विक-भारत-एआई-शिखर-सम्मेलनस्य उद्घाटनं अकरोत् सहैव समुद्भोषयत् यत् अनतिचिरमेव सर्वकारेण एआई अभियानं विमोचयिष्यते।

प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी

प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी अद्य काङ्ग्रेस्टलम् आक्षितवान् यत् एतत्तदलं संविधानविरोधिदलमस्ति। संसदः संयुक्तसम्मेलने राष्ट्रपतिनः द्वोपदीमुर्मूवर्यायाः अभिभाषणस्य धन्यवादप्रस्तावस्य प्रत्युत्तरे असौ आरोपितवान् यत् काङ्ग्रेस्-पक्षस्य मनोवृत्तिः अनुसूचितजातिम्, अनुसूचितजनजातिम् अन्यवस्थितवर्गान् च विरोधं करोति इति। विपक्षदलं पूर्वराष्ट्रपतेः रामनाथकोविन्दस्य अपमानम् अकरोत् इति अपि आरोपितवान्, अपि च राष्ट्रपति-द्वौपदी-मुर्मू-वर्यायाः अपमानाय अपि विपक्षीदलेन सर्वविधप्रयासः क्रियते इति अवोचत्। श्री मोदी अग्रे अवदत् यत् संविधानम् न केवलं लेखानां सङ्ग्रहणमस्ति, अपितु तस्य भावाः शब्दाः च सर्वकारस्य कृते बहुमूल्ययुताः सन्ति इति। सः अवदत् यत् संविधानम् सर्वकाराय निर्देशं दातुं दीपस्तम्भः अस्ति इति। बाबासाहेब् भीमराव् अम्बेड्करवर्यस्य योगदानस्य प्रशंसां कुर्वन्। प्रधानमन्त्री अवदत् यत् संविधानस्य पञ्चसप्ततिः वर्षाणि आगच्छन्ति इति। तृतीये कार्यकाले एन्. डी. ए. सर्वकारस्य दूरदृष्टेः विषये श्रीमोदी अवदत् यत् दारिद्रं विरुद्ध्य युद्धं सर्वकारस्य प्रमुखकार्यम् भविष्यति तथा च देशः निर्धनात् विजयी भविष्यति इति। यदा प्रधानमन्त्रिणः

वक्तव्यं प्रचलन् आसीत् तदा काङ्ग्रेस्, डी. एम्. के., टी. एम्. सी., आम आदमी पार्टी, आर. जे. डी., इत्यादीनि विपक्षदलानि कोलाहलं कृत्वा सदनमध्ये प्रविष्टवन्तः। अध्यक्षः जगदीप् धनखडः तान् स्वस्थानानि पुनः ग्रहीतुं पृष्ठवान्। पश्चात् विपक्षदलानि सभातः बहिर्गतानि। उत्तरप्रदेशस्य हाथरस्-नगरे ह्यः दुःखदघटनायां मृतानां जनानां कृते सभया शब्दाञ्जलिः प्रदत्ता। अध्यक्षः जगदीप् धनखडः अवदत् यत् अस्यां घटनायां प्राणहानिः क्षतयः च दुर्भाग्यपूर्णानि च सन्ति इति। सः अवदत् यत्, ब्रणितेभ्यः चिकित्सासाहाय्यं प्रदातुं सर्वे आवश्यकोपायाः च विधीयन्ते। सः अवदत् यत् अधिकारिणः विषयस्य अन्वेषणार्थं समितेः निर्माणं कृतवन्तः।

हाथरस-दुर्घटना

उत्तरप्रदेशस्य मुख्यमन्त्री योगी आदित्यनाथः अद्य हाथरससर्वकारीचिकित्सालये दुरापन्नायां दुर्घटनायां पीडितैः सह मेलनं कृत्वा मन्त्रिभिः मुख्यसचिवेन च मनोजकुमारसिंहेन सह समिक्षोपवेशनं कृतवान्। मुख्यमन्त्री घटनास्थलं अपि गतवान्। अस्मिन् घटनायां ये एकविंशत्यधिकैकशतं जनाः मृत्युमुपगताः ते उत्तर प्रदेशस्य, हरियाणायाः, मध्यप्रदेशस्य, राजस्थानस्य च निवासिनः आसन्। एकविंशत्यधिकैकशतं मृतकेषु षड् अन्यराज्याणां आसन्। एकत्रिंशत् ब्रणितानां उपचारः सम्प्रति चिकित्सालये चलति, प्रायः सर्वे अपि संकटात् बहिः सन्ति। आकाशवाणी संवाददात्रानुसारं मुख्यमन्त्री योगी आदित्यनाथः अवदत् यत् राज्यसर्वकारेण एडीजी आगरायाः नेतृत्वे विशिष्टान्वेषण-दलस्य गठनं कृतम् अस्ति।

जयशङ्करः-रुसी एफएमः

विदेशमन्त्री डा. एस्. जयशङ्करः अद्य कज्जाख्स्तान्-देशस्य अस्ताना-नगरे स्वीयसमकक्षेण रूसदेशस्य विदेशमन्त्रिणा सर्गेय् लावरोव् इत्यनेन सह वर्तमानकाले युद्धक्षेत्रे स्थितानां भारतीयनागरिकाणां विषये महतीं चिन्तां प्रकटितवान्। डा. जयशङ्करः तेषां सुरक्षितं शीघ्रं च पुनरागमनार्थं आग्रहमपि अकरोत्। उभौ मन्त्रिणौ शङ्खाई-सहयोग-शिखरसम्मेलनेतर भारत-रूसयोः द्वैपाक्षिकसहभागित्वविषये समकालीनविषयेषु च विस्तृतं वार्तालापम् अकुरूतां।

वैश्विक-भारत-एआई-शिखर सम्मेलनम्

इलेक्ट्रॉनिक्स एवं सूचना प्रौद्योगिक-मन्त्री अधिनी-वैष्णवः प्रोक्तवान् यत् कृत्रिम-बुद्धिमत्तायाः क्षमताम् उपयोक्तुं भारतस्य दृष्टिकोणोद्देश्यं प्रौद्योगिक्याः लोकतन्त्रीकरण् इत्यस्ति। अद्य नवदिल्ल्यां वैश्विक-भारत-एआई-शिखर सम्मेलनं समुद्घाटयन् श्री वैष्णवः सबलं प्रतिपादितवान् यत् प्रौद्योगिकी समेषां कृते सुलभा स्यात्। तेन प्रोक्तं यत् सर्वकारेण अनतिचिरमेव भारत-एआई-अभियानं विमोचयिष्यते। इदं अभियानं दशसहस्रकोटि-

रूप्यात्मकं भविष्यति। तेनोदीरितं यत् समस्यानां समाधाने एआई-एकं बृहत्तमं उपकरणं भवितुमर्हति। द्विदिवसात्मके अस्मिन् सम्मेलने एआई-अनुप्रयोगः, शासन सम्बद्ध-पक्षाः समेत्य विविध विषयाणामुपरि चर्चा भविष्यति।

भाजपा-राहुल गांधी

भाजपानेतारः राहुलगान्धिनः समुदायविशेषस्योपरि टिप्पणी मालक्ष्य लोकसभायां विरोधं प्रकटितवन्तः। वार्ताहौरैः सह संवादे भाजपा-सांसदः बांसुरी स्वराजः आरोपितवती यत् राहुल-गान्धिना तुष्टिकरणस्य राजनीति प्रोत्साहयितुं एतादृशः आलापः कृतः। अपरत्र श्रीगान्धिना आरोपाणां निराकरणं कुर्वता कथितं यत् तस्य टिप्पण्यः भाजपायाः कृते आसन् न तु कस्याचित् समुदायविशेषस्य कृते।

इसरो - आदित्यः

भारतस्य प्रथमं सौराभियानम् आदित्य- एल-1 इति अन्तरिक्षयानम् सूर्य-पृथिव्योः एल-1 इति केन्द्रं परितः प्रथमां प्रभामण्डलकक्षां सम्पन्नं कृतवत्। भारतीयान्तरिक्षानुसन्धानसङ्गठनेन, इसरो इत्यनेन ख्यापितं यत्, ह्यः अभियानेन द्वितीय-प्रभामण्डल-कक्षायां निर्विन्नतया स्थानम् सुनिश्चिकृतम्। आदित्य- एल-1 अभियानम्, यत् लैग्रेन्जियन-बिन्दु एल-1 इत्यत्र 'संप्रेशितम् भारतीयसौराभियानमस्ति' , तत् गतवर्षस्य सितम्बर-मासस्य द्वितीये दिने प्रक्षेपितं, अस्मिन् वर्षे जनवरी-मासस्य षड् दिनाङ्के निर्धारितप्रभामण्डल-कक्षायां प्रविष्टम्।

मणिपुर-जलप्रलय

मणिपुरे अत्यधिकवृष्ट्या आकस्मिकजलाप्लवेन च तत्रस्थेषु मण्डलेषु विनाशः उत्पन्नः अस्ति अपि च राज्यसर्वकारेण प्रभावितानाम् जनानां कृते उद्धारकार्याणि आरब्धानि। आगामिदिनद्वये राज्ये प्रचण्डवृष्टिः भविष्यति इति ऋतु विभागेन पूर्वानुमानितः अस्ति। मणिपुरे गतसोमवासरात् प्रचण्डवृष्टिः जायमाना वर्तते, अधुना नद्यः संकटस्तरात् उपरि प्रवहन्ति। इम्फालस्य ऋतुविभागेन उक्तं यत् ह्यः मणिपुरस्य पञ्चसु मण्डलेषु वर्षा अभवत् अपि च बिष्णुपुरमण्डले पञ्चाशीति मिलीलीटरमितवृष्ट्या सर्वाधिकवृष्टियुक्तम् मण्डलम् अभवत्। इम्फाल-उपत्यकायां प्रवहन्ति नद्यः इदानीं इम्फाल-नगरस्य निम्नक्षेत्रं प्रभावयन्ति। राज्यसर्वकारेण अद्य सर्वासां प्रशासनिकसंस्थानां सार्वजनिकावकाशस्य घोषणा कृता, श्वः यावत् विद्यालयाः पिहिताः भविष्यन्ति। उद्धार-पुनर्वास-प्रयासान् कर्तुं, प्रचण्डवृष्ट्या, जलप्रलयेन, भूस्खलनेन

च प्रभावितानां जनानां आवश्यकतां सम्पूरयितुं अहर्निशम् -नियन्त्रणकक्षं स्थापितं वर्तते।
नदीघटानां कृते जीर्णोद्धारकार्यं सम्प्रति प्रचलति।

मध्यप्रदेश

मध्यप्रदेशस्य इन्दौरनगरस्थिते श्रीयुगपुरुषधामबौद्धिकविकासकेन्द्रे खाद्यविषाक्ततायाः
आशड़कायाः घटनायां पञ्च बालकाः मृत्युमुपगताः। इन्दौरस्य मण्डलाधिकारी आशीषसिंहः
वार्ताहरान् सूचितवान् यत् अष्टत्रिंशत् यावत् बालकाः चिकित्सकीयनिरीक्षणे
उपचाररताः सन्ति। आगामिषु अष्टचत्वारिंशत् होरासु वयं आश्रमे सूक्ष्मतया निरीक्षणं
करिष्यामः यदि कस्मिन् अपि बालके किमपि लक्षणं दृश्यते तर्हि तस्मै तत्क्षणमेव चिकित्सालये
नेश्यामः इति सः अवदत्।

BIDEN-DEBATE

अमेरिकीराष्ट्रपतिना जो बायडनेन ह्यः स्वीकृतं यत् राष्ट्रपतिपदाय वादविवादे तस्य प्रदर्शनं
सर्वोत्तमम् नासीत्। व्हाइट हाउस इत्यस्य वार्तासिचिवया कैरिन् जीन्-पियरे इत्यनया
स्वकीयस्य दैनिक-वार्ताहर-सम्मेलने वार्ताहराः प्रोक्तम् यत् राष्ट्रपतेः
वादविवादः सम्यग्नाभवत्, परन्तु सा प्रतिपादितवती यत् सः कार्याणि कथं सम्पादनीयं इति
सम्यक्तया जानाति, आगामिभ्यः चतुर्भ्यः वर्षेभ्यः देशस्य संचालनाय सज्जः अस्ति इति। सा
बाइडनस्य स्वास्थ्यस्य, तस्य मानसिकस्वास्थ्यस्य स्थितेः, आगामिचतुर्वर्षपर्यन्तं देश
संचालनस्य क्षमतायाः च विषयेऽपि कथितवती।

॥ इति वार्ताः ॥